UUTISET

Täystonttu säästää nuohoojan palveluista. **TUOTEPÄÄLLIKKÖ KRISTA ORASSAARI , POP VAKUUTUS**

PTT:N TALOUSTUTKA

PEKKA FALI

Kuusesta on moneksi

Jouluaatto on jo aivan ovella ja joulukiireet ovat kiihkeimmillään. Kinkku, laatikot ja monet muut joulun herkut valmistuvat keittiöissämme ja viimeisiä lahjoja kääritään paketteihin. Huomenna kiireet jo vähitellen helpottavat ja pääsemme nauttimaan kauan kaivatusta joulurauhasta.

Joulutunnelmaa koteihimme luovat erilaiset koristeet ja kynttilät. Monessa kodissa tunnelmaa täydentää kaunis joulukuusi. Kuusi on olennainen osa jouluperinteitämme, mutta tämä puu on maassamme myös taloudellisesti hyvin tärkeä.

Kuusi on toiseksi yleisin puulajimme. Se on suorarunkoinen, hitaasti kasvava havupuu, jonka puuaines on lujaa ja sitkeää, väriltään vaaleaa. Se on myös kevyttä, pehmeää, melko kimmoisaa ja helposti halkaistavaa. Ominaisuuksiensa ansiosta kuusta on helppo työstää ja se sopii moniin tarkoituksiin sekä sisä- että ulkokäytössä.

Kuusi oli jo muinoin tärkeä rakennuspuu, mutta sitä hyödynnettiin myös moniin muihin tarkoituksiin. Esimerkiksi kaskipeltojen äestyksessä tarvittaviin karhiin saatiin ainekset kuusesta.

Kuusen pihkaa käytettiin haavojen hoitoon ja pihkaa pureskelemalla hoidettiin hammastulehduksia. Kuusen neulasista tuotettuja eteerisiä öljyjä käytettiin niin ikään lääkkeenä erilaisiin vaivoihin.

Kasviväriäykseen kuusesta on hyödynnetty niin havuja, käpyjä kuin naavaakin. Kuusen kuorta käytettiin nahkojen parkitsemiseen.

Nykyään kuusen metsätaloudellinen käyttö on hyvin laajaa ja kuusen merkitys kansantaloudellemme on suuri.

Kotimaisen raakapuun käytöstä kuusen osuus on viime vuosina ollut yli kolmannes. Esimerkiksi vuonna 2012 metsäteollisuus käytti kotimaista kuusta Metlan tilastojen mukaan lähes 20 miljoonaa kuutiometriä, kun kotimaisen puun kokonaiskäyttö oli noin 53 miljoonaa kuutiometriä.

Kuusi on tärkeä raaka-aine saha- ja puutuoteteollisuudelle, missä kotimaista kuusta käytettiin viime vuonna runsaat kymmenen miljoonaa kuutiometriä.

Kuusi on suosittu materiaali rakennusten runkorakenteissa. Sitä käytetään myös ulko- ja sisäverhouspaneeleihin, lattioihin, listoihin ja lauteisiin. Hyvälaatuisesta kuusesta valmistetaan muun muassa huonekaluja, liimalevyjä ja -palkkeja, ovia, ikkunoita ja soittimia. Kuusta käytetään myös vanereiden valmistukseen sekä muussa levyteollisuudessa.

Massa- ja paperiteollisuudessa kuusi on niin ikään merkittävä raaka-aine. Siellä kotimaista kuusta käytettiin viime vuonna lähes kahdeksan miljoonaa kuutiometriä.

Ympäristöystävällisenä ja uusiutuvana materiaalina kuusi tulee olemaan tärkeä teollisuuden raaka-aine vastaisuudessakin. Joulun aikaan voimme kuitenkin keskittyä nauttimaan kuusen kauneudesta ja sen luomasta juhlatunnelmasta. Näissä joulun odotuksen tunnelmissa toivotan kaikille oikein rauhallista joulua!

ANNA-KAISA RÄMÖ
on PTT:n metsäekonomisti.

anna-kaisa.ramo@ptt.fi

KARI SALONEN

Helsingin keskusta oli perjantaina täynnä jouluvilinää. Jouluun arvioidaan kuluvan 550 euroa henkilöä kohti.

Jouluruokakauppa käy vinhasti

Vaikka jouluostoksiin käytetään tänä vuonna rahaa vähemmän kuin viime vuosina, ruokaa ostetaan entiseen malliin ja vähän ylikin.

Ruokaa ja juomaa ostetaan tänä jouluna todennäköisesti vähintään viime vuoden malliin, vaikka ajat ovat tiukat, päivittäistavarakaupan toimitusjohtaja **Kari Luoto** arvioi.

Vaikka esimerkiksi Nordean kyselyissä arvioidaan, että kuluttajat käyttävät tänä vuonna jouluostoksiin vähemmän rahaa kuin viime vuonna, ei taantuma ole Luodon mukaan päivittäistavarakaupassa näkynyt.

Marraskuussa päivittäistavarakauppa kasvoi 2,3 prosenttia, vaikka silloin oli yksi kauppapäivä vähemmän kuin edellisvuonna.

Sen sijaan käyttötavaran kauppa saattaa pienentyä, Luoto pohtii.

Joulun kiivaimmat ostopäivät ovat lauantai, sunnuntai ja maanantai.

Joululisä 20 prosenttia

Ruuan myynti lisääntyy joulukuussa viidenneksen muihin kuukausiin verrattuna. Joulukaupan arvo on noin 250 miljoonaa euroa.

Suurmyymälöiden myynti kasvaa joulukuussa suhteessa enemmän kuin pienien.

Kinkkuja myydään jouluksi noin 7 miljoonaa kiloa, laatikoita noin 3 miljoonaa kiloa ja jouluglögiä noin 6 miljoonaa litraa. Luomutuotteiden osto lisääntyy.

Uusi vuosi on snack-tuotteiden sesonkia, sipsien, nakkien, perunasalaattien ja lihapullien myynti on 2–3-kertaistuu.

Koko vähittäiskaupan liikevaihto tammi–syyskuussa on ollut lievästi plussalla, mutta kun inflaatio otetaan huomioon, myyntiä on kertynyt 0,6 prosenttia viime vuotta vähemmän.

Ruokamyyntiä ovat kasvattaneet eniten pienet valintamyymälät.

Vaatteiden ja erityisesti jalkineiden myynti on vähentynyt.

Kaupan liiton joulukyselyn mukaan valtaosa kuluttajista aikoo kuluttaa jouluostoksiin yhtä paljon kuin viime vuonna. Hanakimmin hankintojaan aikovat lisätä verkkokauppoja käyttävät kuluttajat, nuoret naiset ja lapsiperheet.

Lähes 70 prosenttia kuluttajista pitää jouluhankintansa viime vuoden tasolla. Viimevuotista enemmän rahaa käyttää reilut 10 prosenttia kuluttajista ja lähes 20 prosenttia leikkaa joulukulutustaan.

Kaupan liiton mukaan kansantalouden kannalta on huolestuttavaa, että runsas 40 prosenttia verkko-ostoksia tekevistä aikoo ostaa ulkomaisista kaupoista.

Jouluun 550 euroa

Nordean marraskuisen kyselyn mukaan suomalaiset käyttävät tänä vuonna jouluun yhteensä 550 euroa henkeä kohden, mikä on neljä prosenttia eli parikymppiä vähemmän kuin vuonna 2012.

Lahjoja ostetaan melkein saman verran kuin ennenkin, mutta muista kuluista karsitaan enemmän, yksityistalouden ekonomisti **Anu Numminen** Nordeasta kertoo.

Maan eri osista itäsuomalaiset lisäävät eniten ruuan ja muun joulutavaran hankintaa. Siellä ostoksiin käytetään 249 euroa henkeä kohden.

JOUKO KYYTSÖNEN

POIKKEAVAT ILMOITUSTEN JÄTTÖAJAT VUODENVAIHTEESSA

JÄTÄ ILMOITUS VIIMEISTÄÄN:

(Lehti ei ilmesty 25.12., 1.1., 6.1.)

pe 27.12. lehteen — pe 20.12. klo 16
ma 30.12. lehteen — pe 27.12. klo 10
pe 3.1. lehteen — ma 30.12. klo 16
ke 8.1. lehteen — pe 3.1. klo 16

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa!

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

Kinkun keskikoko laskenut 6–7 kiloon

Atrian toimittamien kinkkujen keskikoko on vuosikymmenien aikana laskenut hitaasti ja on nyt 6–7 kiloa, Atrian lihaliiketoiminnan johtaja **Matti Perälä** kertoo.

”Muutokset jouluna ovat kuitenkin hyvin hitaita, perinteistä pidetään erittäin vahvasti kiinni.”

Kinkut halutaan aiempaa useammin tuoresuolattuna ja pakastekinkun suosio vähenee, Perälä toteaa. Kypsistä kinkuista suosituin on yhden kilon pikkukinkku.

Tuoresuolattujen kinkkujen valmistaminen aloitetaan joulukuun alussa ja jatketaan jouluviikolle. Tuoresuolatun kinkun osuus on lähes neljännes koko kinkkumäärästä. Atrian osuus koko kinkkukaupasta on noin puolet.

Kiinnostus alkuperään kasvaa

Atria merkitsee tänä vuonna satoihin tuhansiin kinkkuihin maatilan, jolla sika on kasvatettu.

Perälän mukaan useimmiten kinkkua ostettaessa hinta ratkaisee, mutta kiinnostus alkuperää kohtaan kasvaa koko ajan.

Atria toimittaa noin puolet Suomen kinkuista.

Kaupan liiton kyselyn mukaan kinkkujen keskikoko on pienentynyt ja kalaa sekä kalkkunaa on pöydässä aiempaa enemmän.

Samoin ulkomaisia ruokia kokeillaan aiempaa useammassa taloudessa. Jouluna syödään esimerkiksi ilmakuivattua kinkkua, tiramisua, leivonnaisia ja erilaisia juustoja.

JOUKO KYYTSÖNEN

Kinkkujen suosio

1. **Luuton potkallinen** 6–7 kg
2. **Luuton ilman potkaa** 5 kg
3. **Kokonainen kinkku** 10–12 kg
4. **Kinkkkurullat** 1–4 kg
5. **Kinkkusiivut** 200–500 g

» Muutokset jouluna ovat kuitenkin hyvin hitaita, perinteistä pidetään erittäin vahvasti kiinni.«

MATTI PERÄLÄ

Joulun ajan vahingot liittyvät usein tuleen

Joulun seudun vahingot liittyvät vakuutusyhtiöiden mukaan esimerkiksi ruuhkissa törmäilyyn autolla sekä joulutuliin.

”Parkkipaikoilla törmäillään, ja peltiä menee ryttyyn useammin kuin normaaliarkena”, korvauspäällikkö **Mikko Vaitomaa** Ifistä sanoo.

Vartioimatta jätetyt kynttilät ja ulkotulet sekä rikkoutuneet koristevalot ovat toinen suuri vahinkojen lähde.

Tuuli voi kuljettaa ulkotulen seinän viereen tai pihakalusteiden alle, mistä syttyy tulipalo. Vaitomaa suosittaa ulkotulille alustoja. ”Ulkotulet pysyvät niissä tukevasti paikallaan tuulesta huolimatta.”

Tuikkujen välillä pitää olla tilaa vähintään viisi senttiä. Liian tiheässä tuikut saattavat leimahtaa hurjaksi allaspaloksi, kun steariinit syttyvät.

Allaspaloa ei Vaitomaan mukaan saa sammuttaa vedellä vaan tukahduttaa. Nestesammutinta tai jauhesammutinta voi käyttää.

Vaitomaa korostaa, että sisällä kynttilöitä kannattaa sytyttää lasten ja lemmikkien ulottumattomissa.

Kynttilöitä pitää vartioida sisälläkin.

Mökillä takka voi savuttaa ja muuri halkeilla liian nopeasti lämmitettäessä. Takan tai kiukaan tuhka pitää viedä kauas rakennuksesta kannelliseen astiaan.

”Täystonttu säästää nuohoojan palveluista. Hän sulkee tulisijan savupellit heti, kun roihu vaihtuu siniseen liekkiin”, tuotepäällikkö **Krista Orassaari** POP Vakuutuksesta ironisoi.

Jouluna suomalaiset sekä oleilevat kotona että matkustavat. Tämäkin näkyy vakuutusyhtiöiden vahinkotilastoissa. Matkalla voi sattua tapaturmia tai matkailija voi sairastua.

JUHANI VIITALA

Joulun ajan sesonkivahingot

1. Kynttilä tai ulkotuli käräyttää ympäristöään tai aiheuttaa tulipalon.
2. Flunssa tai vatsatauti yllättää ulkomaan matkalla.
3. Mökillä pitkään kylmillään ollut takka savuttaa tai muuri rikkoutuu liian nopean lämmityksen seurauksena.
4. Joulusiivouksen yhteydessä paljastuu vanha vuotovahinko.
5. Auto saa lommoja ostoskeskuksen parkkipaikalla jouluruuhkassa

KARI SALONEN

Ulkotulia ei saa pitää herkästi syttyvän alustan, kuten muovipöydän päällä.